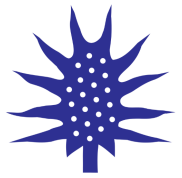

Standpunt Vrienden van het Diemerpark over het ‘consentadvies’ en uitbreiden van sportvelden in het Diemerpark

Samenvatting

Eind 2017 hebben wij, samen met vertegenwoordigers van de sportverenigingen in het Diemerpark, hondenliefhebbers, stichting Natuurlijk IJburg, het Dagelijks Bestuur van de Bestuurscommissie Oost, een ambtenaar van ‘Sport en Bos’ en een gebiedsmanager deelgenomen aan ‘consentgesprekken’ over het Diemerpark. In het daaruit resulterende ‘consentadvies’ staat: *“Om in de sportbehoefte van de IJburgers te voorzien wordt het noodzakelijk geacht het sportpark in het Diemerpark uit te breiden: • Hierbij wordt vastgehouden aan de 9 hectare bestemd voor sport (...) • De contouren moeten zodanig verlegd worden dat het nog niet gebruikte metrage bestemd voor sport zo gunstig mogelijk ingevuld kan worden.”*

Inmiddels is gebleken dat dit advies is gebaseerd op informatie die niet juist, onvolledig of achterhaald is. Het gaat hierbij om:

- dubieuze voorstelling van de *“de 9 hectare bestemd voor sport”*,
- overdreven voorstelling van behoefte aan sportvelden voor IJburg 1^e fase,
- onderschatting van mogelijkheden voor sportvelden op IJburg 2^e fase en
- gemeentelijk beleid over de locatie van sportvelden voor IJburg,

Als we daarnaast denken aan de effecten van (plastic) sportvelden op de ecologie, biodiversiteit, opwarming van het klimaat, het milieu, de (nu al chaotische) verkeerssituatie en de verlichting, kunnen wij ons niet voorstellen dat de gemeente met goede argumenten een nieuw bestemmingsplan met méér sportvelden in het Diemerpark kan vaststellen, dat voldoet aan alle voorwaarden die gesteld worden aan een goede ruimtelijke ordening.

Inleiding

In de brief van wethouder Van Doorninck van 05-12-2019¹ met daarin de reactie van het college van B&W op ons rapport Recreatie- en buitensportvoorzieningen op IJburg en Zeeburgereiland,² staat de volgende passage over sportvelden voor bewoners van IJburg 1^e fase:

“Op IJburg 1 is nog behoefte aan extra sportvoorzieningen. In stadsdeel Oost is met diverse betrokkenen, waaronder Natuurlijk IJburg, de Vrienden van het Diemerpark en de sportverenigingen van het Diemerpark, een consent proces doorlopen rond de verschillende opgaven in het Diemerpark. Uit het consent blijkt dat het noodzakelijk wordt geacht om het sportpark in het Diemerpark uit te breiden binnen de 9 hectare bestemd voor sport (binnen het bestemmingsplan, maar met gewijzigde contouren), mits daarbij een aantal randvoorwaarden worden gevolgd, zoals bescherming van natuurwaarden, goede vormgeving en aandacht voor veiligheid. De uitkomst is overgenomen door het stadsdeelbestuur Oost.

De uitbreiding van het sportpark is opgenomen in het Strategisch Huisvestingsplan Sport (SHP). Deze is vastgesteld door de gemeenteraad op 23 januari 2019. In 2020 wordt in samenwerking met betrokken partijen toegewerkt naar een plan voor de vernieuwing van het Diemerpark.”

In het **Strategisch Huisvestingsplan Sport** staat het voornemen om ‘Sportpark IJburg’ in het Diemerpark - teneinde wachlijstten weg te werken - met vier velden uit te breiden.³ Door het ‘consentproces’ waar wij bij betrokken waren en het Strategisch Huisvestingsplan Sport met elkaar te verbinden, wordt de suggestie gewekt dat wij dit voornemen zouden onderschrijven. Zoals we eerder beschreven in een zienswijze op het concept Strategisch Huisvestingsplan, is dit niet de realiteit.⁴

Het ‘consentadvies’

Uitbreiding met vier velden, waarover overigens ook gesproken wordt in de gemeentebegroting 2019, is in strijd met de uitkomst van de ‘consentgesprekken’ uit 2017. Toen daarin een dergelijk voorstel aan de orde kwam, is dit expliciet en beargumenteerd afgewezen.⁵

Wij hebben ons in de ‘consentgesprekken’ constructief opgesteld. We nemen het de gemeente zeer kwalijk dat ze zich ten onrechte beroept op het ‘consentadvies’ voor het voornemen om in het Diemerpark vier extra sportvelden aan te leggen.

In het ‘consentadvies’ staat *“dat het noodzakelijk wordt geacht”* het sportpark in het Diemerpark uit te breiden. De wereld is in de twee jaar na het uitbrengen van het ‘consentadvies’ niet stil blijven staan.

Inmiddels is gebleken dat dit advies is gebaseerd op informatie die niet juist, onvolledig of achterhaald is.

Het gaat hierbij om:

- dubieuze voorstelling van de *“de 9 hectare bestemd voor sport”*,

- overdreven voorstelling van behoefte aan sportvelden voor IJburg 1^e fase,
- onderschatting van mogelijkheden voor sportvelden op IJburg 2^e fase,
- gemeentelijk beleid over de locatie van sportvelden voor IJburg.

Hieronder lichten we dit toe.

Dubieuze voorstelling van “de 9 hectare bestemd voor sport”

In het ‘consentadvies’ staat: “Om in de sportbehoefte van de IJburgers te voorzien wordt het noodzakelijk geacht het sportpark in het Diemerpark uit te breiden: • Hierbij wordt vastgehouden aan de 9 hectare bestemd voor sport (...) • De contouren moeten zodanig verlegd worden dat het nog niet gebruikte metrage bestemd voor sport zo gunstig mogelijk ingevuld kan worden.”

De stelling dat er in het Diemerpark 9 hectare voor “sport” bestemd zou zijn, is discutabel.

In het vigerende bestemmingsplan is het sportterrein op de plankaart van het Diemerpark als volgt weergegeven.

← De noordwest kant van het Diemerpark op de plankaart in het bestemmingsplan ‘IJburg 1e fase’ (2013)

Het lichtgroene gebied op deze kaart en de oranje gekleurde vlakken die daar tegen aan liggen, hebben de bestemming ‘Sport’. Het totale oppervlak van deze gronden is 89.895 m².⁶ De oranje gekleurde vlakken binnen deze bestemming hebben de gebiedsaanduiding ‘wro-zone-wijzigingsgebied’. Het meest noordelijke gebied heeft de functieaanduiding ‘parkeerterrein’.

De reden om de bestemmingsplankaart zo vast te stellen was, dat bij de vaststelling van het bestemmingsplan nog geen besluit genomen was over de locatie van parkeergelegenheid voor bezoekers van de sportvelden. De Stadsdeelraad Oost, die verantwoordelijk was voor de vaststelling van het bestemmingsplan, wilde de mogelijkheid openhouden om naast de sportvelden een parkeerterrein aan te leggen. Daarom werd aan twee gebieden, de oranje gekleurde vakken, de gebiedsaanduiding ‘wro-zone-wijzigingsgebied’ toegekend⁷. Op één van deze gebieden zou een parkeervoorziening en in- en uitritten kunnen komen.⁸

Uitsluitend om juridische redenen, omdat het voetbal- en hockeygebied en het bijbehorende parkeren een ‘functionele eenheid’ vormen, zijn die gebieden opgenomen in de bestemming ‘Sport’.⁹ Maar het waren feitelijk zoekgebieden voor een parkeerterrein. Het was nooit de bedoeling om deze gebieden voor sport te gebruiken.

Het is daarom niet oprecht van de gemeente om te suggereren dat er binnen het bestemmingsplan op 9 hectare uitbreiding van sportvoorzieningen mogelijk zou zijn.

Overdreven voorstelling van behoefte aan sportvelden voor IJburg 1^e fase

Tijdens de ‘consentgesprekken’ zijn we onjuist geïnformeerd over de formele opgave voor sportvelden voor de bewoners van IJburg 1^e fase. Hierdoor werden we onder druk gezet om in te stemmen met uitbreiding van de sportvelden in het Diemerpark. Dit lichten we hieronder toe.

Bij de start van de ‘consentgesprekken’, in november 2017, kregen we onderstaande informatie over de behoefte aan sportvelden.¹⁰

Aantal woningen op IJburg en Zeeburgereiland

De onderstaande aantallen zijn gebaseerd op het totaal te realiseren aantal woningen. Voor de IJburg tweede fase geldt dat de plannen nog in ontwikkeling zijn en niet exact kan worden aangegeven hoeveel woningen en buitensport er komt.

IJburg 1 ^e fase	10.700 woningen - blauwgroen woonmilieu
Zeeburgereiland	9.000 woningen – gemengde stadsbuurt
IJburg 2 ^e fase	tussen de 6.500 – 8.000 woningen blauwgroen woonmilieu

Behoefte volgens de norm

IJburg 1 ^e fase	96.300 m ²
Zeeburgereiland	45.000 m ²
IJburg 2 ^e fase*	63.000 m ²

Totaal	204.300 m ²
--------	------------------------

*voor de 2^e fase IJburg ga ik uit van 7.000 woningen

Met “*de norm*” wordt de ‘sportnorm’ bedoeld. De ‘sportnorm’ houdt in dat er voor iedere woning in een blauwgroen woonmilieu 9 m² sportveld gerealiseerd zou moeten worden.¹¹ Volgens deze informatie zou de ‘sportnorm’ óók van toepassing zijn op IJburg 1^e fase. Het zou daarbij om 10.700 woningen gaan.¹² Dit zou betekenen dat er een flink areaal aan sportvelden bij zou moeten komen.

In september 2018 liet wethouder Ivens echter weten dat de sportnorm uitsluitend gekoppeld is aan nieuwe gebiedsontwikkeling en dus niet toepasbaar is op bestaand stedelijk gebied (zoals IJburg 1^e fase).¹³ Bovendien komen er volgens wethouder Van Doorninck in de 1^e fase geen 10.700, maar 10.000 woningen.¹⁴

Een en ander betekent dat ons tijdens de consentgesprekken niet alleen ten onrechte een ‘formele’ behoefte aan sportvelden voor de bewoners van IJburg 1^e fase werd gepresenteerd, maar dat deze ook te groot werd voorgesteld.

Onderschatting van mogelijkheden voor sportvelden op IJburg 2^e fase

Tijdens de ‘consentgesprekken’ was de verwachting van de ambtenaar van ‘Sport en Bos’ dat op de nieuw aan te leggen eilanden van IJburg 4 ha. aan sportvelden gerealiseerd kon worden:¹⁵

Geplande veldsport

IJburg 1 ^e fase	geen
IJburg 2 ^e fase	nog niet exact bekend – voor de calculatie ga ik uit van 4 ha (= 40.000 m ²)
Zeeburgereiland	maximaal 1 ha (= 10.000 m ²)

De verwachting is dat het waarschijnlijk niet gaat lukken om de totale behoefte veldsport in de 2^e fase IJburg in te passen. Ik baseer mij daarbij op studies die ik binnen de ambtelijke organisatie heb voorbij zien komen.

Onlangs zijn een nieuw Stedenbouwkundig plan Strandeiland en een Principenota Buiteneiland vastgesteld.¹⁶ Daarin staat dat er op IJburg 2^e fase **8,4 ha**. en “zo mogelijk meer” aan sportvelden kunnen komen.

Volgens de laatste inzichten kunnen er in de 2^e fase dus zeer ruim twee keer zoveel nieuwe sportvelden komen als tijdens de ‘consentgesprekken’ werd voorgespiegeld.

Er blijken dus uitstekende alternatieven te zijn in plaats van uitbreiding van sportvelden in het Diemerpark.

Gemeentelijk beleid over de locatie van sportvelden voor IJburg

Tijdens de ‘consentgesprekken’ is door de vertegenwoordigers van de gemeente niets gezegd over het vigerende beleid ten aanzien van (sport)voorzieningen op IJburg.

Er blijkt altijd sprake geweest te zijn van een programmatische relatie tussen sportvelden in de 1^e en de 2^e fase. In de 2^e fase zouden sport- en andere voorzieningen komen die óók bedoeld zijn voor bewoners van de 1^e fase. Voor een toelichting verwijzen we naar onze zienswijze op het concept Strategisch Huisvestingsplan Sport 2020-2023.

De gemeente heeft in 2013 bij volle bewustzijn, en rekening houdend met de komst van de 2^e fase IJburg, besloten om in het Diemerpark niet meer dan zes sportvelden aan te leggen.¹⁷ In 2015 schreef de aan de ‘consentgesprekken’ deelnemende ambtenaar ‘Sport’: “*Op IJburg is bij de planvorming aanvankelijk een goede inschatting gemaakt van de hoeveelheid en diversiteit aan sportvoorzieningen die nodig zijn voor het gebied. In het Diemerpark en op het Centrumeiland waren sportparken gepland (...) De velden die voorzien waren voor de tweede fase van de aanleg van IJburg raakten uit beeld omdat de ontwikkeling van IJburg 2 vertraagd werd. (...) Al deze ontwikkelingen hadden tot gevolg dat er te weinig sportaccommodaties waren voor de bewoners van IJburg.*”¹⁸

Het is allerminst vanzelfsprekend, en het was ook geen gemeentelijk beleid, dat in de 1^e fase volledig voldaan zou moeten worden aan de behoefte aan sport- en andere voorzieningen voor de bewoners van de 1^e fase.

‘Mooie balans’

In onze zienswijze op het concept Strategisch Huisvestingsplan Sport signaleerden we de uiterst magere motivering voor de aanleg van nog meer sportvelden in het Diemerpark. Uitbreiding van sportvelden betekent dat daar minder ruimte overblijft voor de natuur en gebruikers van andere faciliteiten dan sportvelden.

In 2015 vroegen wij het gemeentebestuur om een nieuw bestemmingsplan voor het Diemerpark vast te stellen in verband met geconstateerde fouten in de procedure bij de vaststelling van het vigerende bestemmingsplan. In de hoorzitting in december 2016 naar aanleiding van het ingediende bezwaar tegen de afwijzing van ons verzoek, liet de woordvoerder namens de gemeenteraad weten: “*Het huidige planologische regime vormt een mooie balans van de verschillende functies van het park. Er is dus geen aanleiding dit te wijzigen.*”¹⁹

Tot slot

Uitbreiding van de sportvelden, waardoor de door de gemeente zelf zo genoemde “*mooie balans*” in het Diemerpark verandert, is niet mogelijk zonder aanpassing van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is een juridisch bindend document voor zowel de gemeente als burgers.

Als we, naast bovenstaande overwegingen, denken aan de effecten van nog meer (plastic) sportvelden op de ecologie, biodiversiteit, opwarming van het klimaat, het milieu, de (nu al chaotische) verkeerssituatie en verlichting, kunnen wij ons niet voorstellen dat de gemeente met goede argumenten een nieuw bestemmingsplan met méér sportvelden in het Diemerpark kan vaststellen, dat voldoet aan alle voorwaarden die gesteld worden aan een goede ruimtelijke ordening.

07-01-2020

Vrienden van het Diemerpark

 vriendenvanhetdiemerpark@gmail.com

Aantekeningen

- ¹ Beantwoording raadsadres over een recreatief overall-plan voor IJburg en Zeeburgereiland van 12 april 2019, wethouder Van Doorninck aan Johan Vlug (behandeld door Alfons Oude Ophuis), 05-12-2019
- ² Recreatie- en buitensportvoorzieningen op IJburg en Zeeburgereiland, in aanvulling op de stedenbouwkundige planvorming, Natuurlijk IJburg & Vrienden van het Diemerpark, 18-03-2019
- ³ Strategisch Huisvestingsplan Sport 2020-2023, Gemeente Amsterdam Directie Sport en Bos, vastgesteld door de gemeenteraad op 23-01-2019, pag. 31
- ⁴ Zienswijze Strategisch Huisvestingsplan Sport 2020-2023, Vrienden van het Diemerpark, 01-01-2019 t.b.v. vergadering Raadscommissie Zorg, Jeugdzorg en Sport, 10-01-2019
- ⁵ Bron: Verslag vierde bijeenkomst Consentkring: Toekomst van het Diemerpark, 13-12-2017
- ⁶ Bron: Hoofdjurist/juridisch adviseur Ruimte & Duurzaamheid, mail aan Vrienden van het Diemerpark, 06-07-2016
- ⁷ Bron: Regels bestemmingsplan IJburg 1e fase, 2013, 17-04-2013 paragraaf 17.6, pag. 46: “*Het Dagelijks Bestuur is bevoegd, met inachtneming van het bepaalde in artikel 3.6, lid 1, onder a, van de Wet ruimtelijke ordening, ter plaatse van de aanduiding 'wro-zone -wijzigingsgebied' het bestemmingsplan te wijzigen door het aanduidingsvlak 'parkeerterrein' te verplaatsen, (...).*”
- ⁸ Bron: Regels bestemmingsplan IJburg 1^e fase, 2013, Stadsdeel Oost Gemeente Amsterdam, 17-04- 2013 pag. 44
- ⁹ Bron: Toelichting bestemmingsplan IJburg 1^e fase, 2013, Stadsdeel Oost Gemeente Amsterdam, 17-04- 2013 pag. 101
- ¹⁰ Bron: Memo ‘Cijfers m.b.t. buitensport voor het gebied groot IJburg’, Hugo Hilgers, 10-11- 2017: “*Doel van dit memo is de consentkring` Toekomst Diemerpark` te voorzien van feitelijke informatie over de vraag versus het aanbod van buitensportareaal in het gebied groot IJburg.*”
- ¹¹ Bron: Sportnorm voor de Sportieve Stad, Uitwerking Sportvisie 2025, Tussenproduct thematische studie sport en bewegen, Koers 2025 en Ruimte voor de Stad, gemeente Amsterdam, 17-05-2018. Dit stuk werd door het DB van stadsdeel Oost verstrekt aan de stadsdeelcommissie naar aanleiding van een vraag over de sportnorm.
- ¹² Bron: Memo ‘Cijfers m.b.t. buitensport voor het gebied groot IJburg’, Hugo Hilgers, 10-11- 2017
- ¹³ Bron: Beantwoording van vragen over de sportnorm en de behoefte aan sportvelden op IJburg en het Zeeburgereiland van wethouder Ivens aan Vrienden van het Diemerpark (behandeld door Nelleke Penninx, Sport), 28-09-2018: “*De sportnorm is (...), gekoppeld aan nieuwe gebiedsontwikkeling en dus niet toepasbaar op bestaand stedelijk gebied. Ten tijde van het advies van november [2017 – red.] was de toepassing van de sportnorm als onderdeel van de referentienormen maatschappelijke voorzieningen nog in ontwikkeling en is dit per abuis wel gebeurd.*”
- ¹⁴ Bron: Wethouder Van Doorninck in reactie op een vraag van gemeenteraadslid Bloemberg – Issa in de vergadering van de commissie Ruimtelijke Ordening van 30-10-2019
- ¹⁵ Bron: Memo ‘Cijfers m.b.t. buitensport voor het gebied groot IJburg’, Hugo Hilgers, 10-11- 2017
- ¹⁶ Stedenbouwkundig plan Strandeiland, gemeente Amsterdam, vastgesteld door de gemeenteraad op 30-11-2019 en Principenota Buiteneiland, groen anker in het IJmeer, vastgesteld door het college van B&W op 24-09-2019
- ¹⁷ Bron: Keuzenotitie bestemmingsplan IJburg 1e fase 2011, door de Stadsdeelraad Oost vastgesteld op 15-03-2011, pag. 10
- ¹⁸ Bron: ‘Sportvoorzieningen in de stadsuitbreidingen van Amsterdam Oost’ in Plan Amsterdam 03|2015, Hugo Hilgers, Gemeente Amsterdam, augustus 2015
- ¹⁹ Bron: Verslag hoorzitting inzake het bezwaarschrift ingediend door Vrienden van het Diemerpark tegen het besluit van de gemeenteraad het verzoek van de vereniging om een nieuwe bestemmingsplanprocedure te starten voor het Diemerpark, af te wijzen, 20-12-2016, JIS-nummer BZ.1.16.0602.001